

บทที่ 2

ระเบียนวิชีวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ระเบียนวิชีวิจัย

การศึกษาดำเนินการตามกระบวนการดังนี้

2.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

การเก็บข้อมูลทุกตัวแปร (secondary data) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งคัมภีร์ข้อมูลสถิติ หน่วยงานทางวิชาการ และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งต่าง ๆ คือ

- จากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานอุดสาหกรรมจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ศูนย์สถิติการพาณิชย์ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และห้องสมุดคณะกรรมการเศรษฐกิจศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จากหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมอัญมณีและเครื่องประดับ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นำข้อมูลทุกตัวแปร เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย มาศึกษาทบทวนเพื่อประเมินภาพรวมอุดสาหกรรม เสิร์ฟไลน์พลอยและกำหนดปัจจัยที่จะทำการศึกษา และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งดำเนินการอุดสาหกรรมการเจิร์ฟไลน์พลอยในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำมากำหนดจำแนกกลุ่มที่จะทำการศึกษา

การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) สำรวจข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด ทั้งหมด โดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นสัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในต้านต่าง ๆ ดังนี้

- โครงสร้างหน่วยการผลิต ได้แก่ ปีที่ก่อตั้ง การขาดทุนเบินก่อตั้ง ทุนขาดทุนเบินลักษณะการดำเนิน การข้างงาน
- สถานะด้านการผลิต ได้แก่ ประเภทสินค้าที่ผลิต กระบวนการผลิต วัตถุคิบิที่ใช้แหล่งที่มาของวัสดุคิบิ เครื่องมืออุปกรณ์ ช่วงเวลาดำเนินการผลิต
- สถานภาพการผลิต ศึกษาเปรียบเทียบ กรณีทำการผลิตจำหน่ายเอง กับกรณีรับซ่อม การผลิต
- กรณีรับซ่อมการผลิต ได้แก่ แหล่งที่มา การติดต่อ ประเภทชิ้นงานที่รับซ่อม กำลังการผลิต/เดือน ขนาดการผลิตที่เหมาะสมสำหรับการรับซ่อม คุณภาพของงาน รายได้ค่าใช้จ่าย ปัญหาอุปสรรค

- สภาวะการจัดการ / การเงิน ได้แก่ การจัดทابุคลากร แหล่งที่มาของบุคลากร การเข้าออกงาน การฝึกอบรมพัฒนาทีมือ แหล่งเงินทุน ปริมาณเงินลงทุนที่เหมาะสม และปัญหาอุปสรรค

ทั้งนี้จะดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในแต่ละวันที่ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วย

2.1.2 ภาระผู้ดูแล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาพิจารณาตรวจสอบ แรงนับและประเมินผลด้วยวิธีการทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงค่าความถี่ การหาค่าร้อยละ และสถิติอื่น ๆ ที่เหมาะสม เพื่อใช้ขอรับลักษณะของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา ตลอดจนขอรับแบบรีบบิลเพื่อบรรยายในรูปตารางและกราฟประกอบการรายงานในเชิงพรรณนา วิธีการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาต้นทุนของผู้ประกอบการที่นำมาให้ช่วงแก่ผู้รับช่วง ว่าต้นทุนของผู้ประกอบการในกรณีนี้สูงกว่าหรือต่ำกว่า การไม่ให้ช่วงเท่าใด ซึ่งรวมกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ซึ่งคิดรวมในรูปของต้นทุนด้วย

- ทำการวัดต้นทุนการเจียระไนผลอย ตามประเภทผลอยที่มีการให้ช่วงการผลิต โดยวัดเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยระหว่างการผลิตสองลักษณะคือ กรณีผลิตในโรงงานและการณีการให้ช่วงการผลิต
- ทำการวัดค่าความเสี่ยง โดยวัดเปรียบเทียบปริมาณการสูญเสีย (การผลิตไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และกรณีการสูญหาย) ของผลผลิตต่อจำนวนการผลิตที่เท่ากัน ระหว่างการผลิตสองลักษณะคือกรณีผลิตในโรงงาน และกรณีการให้ช่วงการผลิต

2. ศึกษาถึงโอกาสหรือความเป็นไปได้ ที่จะมีการขยายการผลิตแบบรับช่วงการผลิตมากขึ้น นั่นคือวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของการรับช่วงเบริบเทียบกับระบบไม่รับช่วง พื้นที่ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และถ้าหากขัดปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว จะทำให้เพิ่มโอกาสการขยายการรับช่วงเพิ่มขึ้นเท่าใด ผลประโยชน์ที่ได้จากการขยายตัวของการรับช่วงการผลิตแล้วจะคุ้มหรือไม่

- ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนของการผลิต หากกรณีที่การผลิตแบบให้ช่วงการผลิต มีต้นทุนต่ำกว่าการผลิตในโรงงาน โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะขยายการผลิตแบบรับช่วงการผลิตควรจะมากขึ้น

- ศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณภาพของชิ้นงานที่ได้จากการใช้ช่วงการผลิตกับระดับคุณภาพมาตรฐานชิ้นงานที่ผลิตในโรงงาน
- ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับซ่อมการผลิตการเจียร์ไนเพลอก และปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ชิ้นงานไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ศึกษาปัจจัยที่จะยกระดับคุณภาพชิ้นงานให้สูงขึ้น เช่น การฝึกอบรมพัฒนาฝีมือช่างเจียร์ไนเพลอก การปรับเปลี่ยนเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ (รุ่นแก่า) ที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือเครื่องมือที่มีอาชญากรรมงานนานมาก เป็นต้น
- ศึกษาต้นทุนในการขัดปั้นหยาด ต้นทุนในการยกระดับคุณภาพชิ้นงานที่รับซ่อม มาทำการผลิตให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นกับผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น หากผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นนี้สัดส่วนที่มากกว่าจึงจะคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องลงทุนเพิ่มในการขัดปั้นหยาดังกล่าว

3. ศึกษาแนวโน้มโดยรวมของอุตสาหกรรมนี้ เพื่อประกอบการประมาณการแนวโน้มการขยายตัวของการรับซ่อม

- ศึกษาโดยการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการขยายกำลังการผลิตของผู้ประกอบการทุกขนาดการผลิตและลักษณะการผลิตที่ขยายมากขึ้น
- ศึกษาจำนวนเพิ่มลดของสถานประกอบการในแต่ละขนาดการผลิต ในช่วงที่ผ่านมา

4. ศึกษาประสิทธิภาพของผู้ประกอบการและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และถ้าจะทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจะต้องใช้ต้นทุนตังกล่าวเท่าไร จะคุ้มค่าการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือไม่ และวิธีการหลังขั้นตอนการเพิ่มประสิทธิภาพทำอย่างไร

- ศึกษาประสิทธิภาพจากการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละขนาดการผลิต ว่าในปริมาณผลผลิตที่เท่ากันการผลิตในลักษณะใดมีต้นทุนที่ต่ำกว่า ซึ่งจะเป็นขนาดการผลิตที่มีประสิทธิภาพ
- ศึกษาในขนาดการผลิตที่มีประสิทธิภาพว่ามีปัจจัยใดบ้างที่จะมีผลกระทบต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งได้แก่ปัจจัยใดที่จะลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง และ/ หรือปัจจัยใดบ้างที่จะช่วยให้ผลผลิตเพิ่มมากเดิน

2.1.3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดทำการศึกษาเฉพาะหน่วยการผลิตที่มีการดำเนินการเจียระไนพอลอยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีหน่วยการผลิตอุตสาหกรรมค้านนี้ในขนาดการผลิตต่าง ๆ กัน ทั้งที่เป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม และอุตสาหกรรมในครอบครัว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดทุกกลุ่ม จำนวนกลุ่มเป้าหมายเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) โรงงานที่ได้รับบัตรสั่งเสริมการลงทุน จากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 โรง
- 2) โรงงานที่จดทะเบียนประกอบการกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 13 โรง
- 3) กลุ่มเจียระไนพอลอยในครอบครัว พื้นที่อำเภอเชียงคำ และอำเภอสันกำแพง จ.เชียงใหม่

จากการสำรวจไม่พบการดำเนินการของหน่วยการผลิตในกลุ่มที่ 1 และ 2 และข้อมูลประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มาจากการกลุ่มที่ 3 เพียงกลุ่มเดียว รวม 20 หน่วยผลิต

2.2 ผลกระทบและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากยังไม่ปรากฏงานศึกษาในเรื่องการรับช่วงการผลิตของอุตสาหกรรมเจียระไนพอลอยโดยตรง การศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาถึงการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมขนาดย่อมและผลกระทบของอุตสาหกรรมขนาดกลาง ข้อมูลลักษณะตลาด คือประเภทรับช่วงการผลิต และการศึกษาต้านการจัดการศึกษาการพัฒนาศักยภาพช่างเจียระไนพอลอยในประเทศไทย การศึกษาปัญหาแรงงานในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และการคิดค่าแรงในการเจียระไนพอลอยและการดำเนินงานอัญมณีและเครื่องประดับอย่างจ่าย

จันตนา สุนทรธรรม (2532) อุตสาหกรรมขนาดย่อมมีบทบาทเป็นอย่างมากในการส่งเสริมธุรกิจขนาดใหญ่ และช่วยสร้างความเจริญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งจะมีผลทางความเชื่อมโยงค้านหลัง (backward linkage effect) โดยเป็นผู้ซื้อปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ วัสดุคุณภาพร่องรอย เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่ลูกจ้าง และความเชื่อมโยงค้านหน้า (forward linkage effect) โดยการเป็นผู้รับเหมาช่วงผลิต (sub contract) อุตสาหกรรมขนาดย่อม จึงมีบทบาทต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว

ໄຊ ຈານរານ (2536) ໄດ້ກ່າວລົງໃນການວິຊາລັກນະອຸຕສາຫກຮມໝາດຍ່ອມຂອງໄທຢ່າວ
ໃນກຸ່ມປະເທດກໍາລັງພື້ນາອຸຕສາຫກຮມໝາດຍ່ອມ ໄດ້ຮັບການຍອນຮັນໃນແກ່ລົກໃກ້ໃນການພັດທະນາ
ເສຽງຮູກໃຈຮະດັບຄຸນມີການ ແລະກ່ອໄຫ້ເກີດການຫ້າງຈານໃນຄຸນມີການ ແຕ່ຄວາມລ້າຍລັງຂອງທັກໂນໂລຢີທຳ
ໄທຕ້ອງມີນໂຍບາຍໃນການສ່ວນຮົມຍ່າງຖຸກຕ້ອງ ໂດຍໃຫ້ແມ່ນປະເທດອຸຕສາຫກຮມໝາດກາລາງຍ່ອມໃນ
ລັກນະຕ່າງ ຈຶ່ງ

การแบ่งประเภทตามลักษณะตลาด 3 ประเภท กือ

1. อุตสาหกรรมขนาดกลางยิ่ง ประtegaห์ผลิตส่วนของความต้องการท้องถิ่น
 2. อุตสาหกรรมขนาดกลางยิ่ง ประtegaห์รับซึ่งการผลิต
 3. อุตสาหกรรมขนาดกลางยิ่ง ประtegaห์ส่งออก

การแบ่งงบประมาณลักษณะที่ตั้ง 2 ประเภทคือ

1. อุตสาหกรรมขนาดกลางย่อม มีลักษณะที่ตั้งใจแหล่งอุปสงค์
(ความต้องการสินค้าในท้องถิ่น) ได้แก่ อุตสาหกรรมท้องถิ่น
 2. อุตสาหกรรมขนาดกลางย่อม มีลักษณะที่ตั้งใจแหล่งอุปทาน
(แหล่งทรัพยากรและแรงงาน) ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วน

ปัญหาสำคัญในเบื้องต้น ได้แก่ ช่องว่างอุตสาหกรรมในเมือง กับ อุตสาหกรรมในชนบท และความแตกต่างของประสิทธิภาพการผลิตในอุตสาหกรรมแต่ละขนาด ในการแก้ปัญหา ของอุตสาหกรรมขนาดกลางขึ้น ผู้นี้เน้นการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ชนบท แม้มีแนวทางที่สำคัญประการหนึ่งคือ การยกระดับอุตสาหกรรมขนาดกลางขึ้นที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้พัฒนาศักย์สูง หรือการหันมาพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางย่อมเดิน ให้ผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการเปลี่ยนการผลิตแบบเดิมๆ ให้มีความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในลักษณะการรับซื้อขายผลิตภัณฑ์ หรือให้มีการแบ่งงานในแนวตั้ง และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ โครงสร้างอุตสาหกรรม

旨趣ก็ แต่บุญลิศชัย (2535) กิจการอุดสาหกรรมในชนบทมีการข้างแรงงานที่เป็นคน ในจังหวัดเดียวกัน ในอัตราส่วนที่สูง โดยเฉพาะในกรณีของแรงงานไม่มีฝีมือ ซึ่งสัดส่วนการใช้แรงงานจากคนในจังหวัดเดียวกันกว่าสามในสี่ของจำนวนแรงงานทั้งหมด ในกลุ่มนี้แรงงานที่มีฝีมือก็มีการใช้งานจากคนในจังหวัดเดียวกัน ในสัดส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 70 ของแรงงานกลุ่มนี้เดียวกัน ภูมิภาคที่มีการพึ่งแรงงานในท้องถิ่นมากคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ นอกจากนี้กิจการอุดสาหกรรมในภูมิภาคยังมีความสัมพันธ์ในระหว่างอุดสาหกรรม ในฐานะเป็นอุดสาหกรรมที่มีความ

เกี่ยวนี้องกัน และมีการรับซ่อมการผลิต (sub contracting) ในระหว่างกิจการอุตสาหกรรมที่ต่างกัน หรือระหว่างกิจการอุตสาหกรรมในเขตเมืองกับชาวบ้านที่อยู่ในชนบท

ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการในลักษณะการส่งเสริมอุตสาหกรรมในภูมิภาคมีหลายประการ เช่น การขาดจ่าวยาสางชื่อนมูลของผู้รับบริการที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมาย การทำงานช้าชักนักของหน่วยงานที่ให้บริการ ตลอดจนชื้อขายกัดของขอบเขตของการให้บริการทางด้านพื้นที่ และจำนวนที่ครอบคลุม การหาแนวทางการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐและเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐเอง ซึ่งเป็นสิ่งพึงพิจารณา การส่งเสริมอุตสาหกรรมในลักษณะการให้บริการนี้ แม้จะเป็นการให้การอุดหนุน (subsidize) แก่กิจการอุตสาหกรรมในลักษณะนั้น แต่จะมีผลดีกว่าการส่งเสริมโดยการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากร หรือช่วยสร้างสิ่งสาธารณูปโภคให้แก่กิจการอุตสาหกรรมเพียงไม่กี่แห่ง ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการนี้จะมีน้อยกว่า และการส่งเสริมในลักษณะนี้จะมีส่วนช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมขนาดย่อมในภูมิภาคในระยะยาวได้

กวป ศิริรัตน์ (2540) ศึกษาเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางในการขัดการศึกษาด้านอุณหภูมิ และเครื่องประดับ เพื่อให้ลอดคล้องกับการขยายตัวของอุตสาหกรรม โดยทำการศึกษาอุตสาหกรรมเจียระไนพโลยกันทุกประดับ 63 หน่วย ขนาดเด็ก 31 หน่วยและขนาดกลาง 6 หน่วย กล่าวถึงความต้องการกำลังคนเพิ่มเติม คือช่างฝีมือระดับปานกลาง และคุณลักษณะพิเศษของบุคลากรที่เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอุณหภูมิและเครื่องประดับตามลำดับคือ มีความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความขยัน และความสนใจฝึก

บริษัทกลุ่มแอดวานซ์รีไซร์ช จำกัด (2540) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพช่างเจียระไนพโลยกันประเทศไทยพบว่า ปัญหาสำคัญในการทำงานของช่างเจียระไนพโลย คือความไม่แน่นอนของค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยงาน ความไม่ต่อเนื่องของงาน ช่างเจียระไนพโลยกันส่วนใหญ่อย่างมากให้รับมาแล้วในเรื่องเหล่านี้ ที่สำคัญคือการพัฒนาฝีมือของช่างเจียระไนพโลย โดยช่างเจียระไนพโลยต้องการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการเพื่อจะได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น อุตสาหกรรมเจียระไนพโลยกันภาคเหนือนอกจากประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานช่างฝีมือมากที่สุดแล้ว รองลงมาคือปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุน ปัญหาด้านราคา ปัญหาการขาดแคลนเครื่องมือและเทคโนโลยี และปัญหาการตลาดด้วย

บริษัทອิงค์ จำกัด (2538) ศึกษาอุตสาหกรรมอุณหภูมิและเครื่องประดับในภาคเหนือ ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ทำให้เกิดการซื้อตัวแรง

งานที่มีความชำนาญในท้องถิ่น การที่ค่าใช้จ่ายแรงงานต่ำเกินไป จึงทำให้มีแรงงานทรายออกจากราชสถานกรรมนี้ไปประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ตลอดจนขาดสถาบันพัฒนาบุคคลากรในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาฝีมือหั่นซ่างเจียระไน นักออกแบบผลิตภัณฑ์ และหัวหน้างานในโรงงาน

การคิดค่าแรงในการเจียระไนพลอยในโรงงาน โดยทำการแบ่งพนักงานเจียระไนพลอยในสาขางานผลิต เป็น 3 ส่วนคือ

1. ช่างเจียระไน	ใช้เวลาในการทำงาน ร้อยละ 60
2. ช่างกันริม	ใช้เวลาในการทำงาน ร้อยละ 15
3. ช่างขัดเงา	ใช้เวลาในการทำงาน ร้อยละ 25

ค่าแรงช่างเจียระไนพลอย ต่อคน ต่อวัน

$$= \frac{\text{จำนวนเม็ดพลอยหั่นหมุดที่เจียระไนเสร็จ} \times \text{ค่าแรงต่อมีด}}{\text{จำนวนช่างเจียระไน}}$$

ค่าแรงช่างกันริม ต่อคน ต่อวัน

$$= \frac{\text{จำนวนเม็ดพลอยหั่นหมุดที่กันริมเสร็จ} \times \text{ค่าแรงต่อมีด}}{\text{จำนวนช่างกันริม}}$$

ค่าแรงช่างขัดเงา ต่อคน ต่อวัน

$$= \frac{\text{จำนวนเม็ดพลอยหั่นหมุดที่ขัดเงาเสร็จ} \times \text{ค่าแรงต่อมีด}}{\text{จำนวนช่างขัดเงา}}$$

โศลฯ กำกู ๗ อัญชา (2527) ทำการศึกษาคำนวณต้นทุนของอุตสาหกรรมอัญมณี พ布ว่า เนื่องจากในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมีข้อปลีกย่อยมากมาย ทำให้ราคาฝีมือแรงงานที่จะนำมาคิดค่าหั่นซ่างไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความยากง่ายของแบบ และการเสียเวลาในการประกอบด้วย เรื่องในรูปแบบที่ต้องการ และต้นทุนของพลอยมีความสูงมากในการกำหนดราคากลอยที่ใช้ ซึ่งต่างกับต้นทุนของเพชรซึ่งจะมีมาตรฐานกำหนด

โดยคำนวณหาต้นทุนอัญมณีและเครื่องประดับอย่างง่าย ๆ ในโรงงานผลิต ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุน} &= \text{ราคาของอัญมณีที่ใช้} + \text{ราคาก่อสร้างที่ดำเนินการ} (\text{ตัวเรือน}) \\ &\quad + \text{ค่าใช้จ่ายแรงงานฝีมือของช่างฝีมือ} \end{aligned}$$